

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] der var gældende før Krigen, som det formentlig vil føre for vidt at gaa nærmere ind paa at referere. Jeg skal dog gerne gøre det, hvis man ønsker det.

Det er denne Aftale, Debatten drejer sig om, og det, jeg har bedt Prisdirektoratet om, er at faa Virkningerne af denne Aftale undersøgt paa alle de Felter, jeg nævnte i mit Indlæg før, og eventuelt paa andre Felter, hvis der kan findes endnu flere Omraader, den har Virkning paa. Aftalen er blevet anmeldt til Priskontrolraadet og har været forelagt Raadet paa et Møde i November Maaned 1946, og her har man udtalt, at man ikke for Tiden vilde foretage Indskriden i Anledning af Aftalen, men det er som før nævnt ikke nogen Godkendelse af Aftalen, og Indregistrering har endnu ikke fundet Sted.

Da det ærede Medlem Hr. Aksel Møller har stillet dette Forslag om en Dagsorden, som nu er kendt af Tinget, vil jeg udtale, at der ikke for mig er noget til Hinder for at acceptere den. I og for sig maa man vel sige, at den er noget overflødig, eftersom den Undersøgelse, der ønskes sat i Gang, er sat i Gang, og eftersom jeg yderligere har oplyst, at det er Regeringens Hensigt at nedsætte en Kommission til Undersøgelse af hele dette Omraade, men jeg ser ikke nogen Grund til ikke at acceptere den foreslaaede Dagsorden. Jeg har en enkelt Ændring til den, idet der staar: „med Hjemmel i den gældende Prisløvgivning og for at beskytte danske Interesser at paalægge Ophævelse af de indgaaede Aftaler“. Af rent formelle Grunde maa man vel ogsaa forudsætte den Mulighed, at man i Stedet for at give Paalæg om Ophævelse vil give Paalæg om Ændring, saaledes at det er rigtigere at skrive: paalægge Ophævelse eller Ændring af de indgaaede Aftaler; men bortset herfra og med de Bemærkninger, jeg i øvrigt har gjort, kan jeg kun udtale, at jeg er villig til at acceptere Dagsordenen.

Axel Kristensen: Der kan ikke herske mindste Tvivl om, at man i Danmark ønsker de flest mulige selvstændige Virksomheder. Hele denne Rigsdagssamling har været meget stærkt præget deraf. Det har maaske været derom, der har været mest Debat: f. Eks. hvorledes man sikrer sig de flest mulige selvstændige Jordbrug. Ud fra samme Betragtninger maa man inden for andre Felter ønske saa mange selvstændige Virksomheder som muligt, og naar der er denne Enighed, kan det maaske ogsaa være gavn-

ligt, at den giver sig Udtryk i en Debat som denne.

Men man kan ikke underkende, at der findes Produktioner, som kræver Størvisdomhed; man kan heller ikke underkende, at Landet, saaledes som vi er stillet valutærisk, har Interesse i at trække udenlandsk Kapital til sig. Naar Landbruget i sin Tid skulde bruge Kapital for at gaa over til intensiv Drift, fik man den gennem Kreditforeningsobligationer, der blev solgt ude i Verden. Det er næppe muligt for Industri; jeg vil tro, at det er nødvendigt, man her faar det gennem Aktiekapital. Der er heller ikke mindste Tvivl om, at den moderne Teknik vil gøre det nødvendigt, at dansk Industri paa mange Felter har Samarbejde med Industrien ude i Verden for at faa Raadighed over teknisk Viden, som vi ikke kan skaffe os selv. Jeg synes, det er væsentligt, at man tager dette med i Betragtning, for at der ikke skal opstaa den Misforstaaelse, at Danmark vil være fjendtligt stillet over for udenlandsk Kapitalanbringelse i Landet. Det vilde efter min Opfattelse være forkert. Men lige saa sikkert er det, at hvor der er Tale om en saadan Kapitaldannelse, den være sig udefra eller indefra, ønsker vi her i Landet at hindre, at den benyttes til at udnytte Befolkningen. Disse Kapitaler skal bruges til Produktion til Gavn for Befolkningen, og for saa vidt der altsaa paa den Maade dannes Monopoler, der kan udnytte Befolkningen, maa Kapitalen være under Kontrol, og det maa sikres, at dette ikke sker. Derom vil der sikkert ogsaa være absolut Enighed, og jeg tror ogsaa, det er gavnligt, at dette siges, saaledes at Koncerneerne ude i Verden, der kunde ønske at udnytte en Situation, ved, at det skal de ikke prøve paa her i Landet, for det faar de ikke Lov til, og herom staar alle Partier enige.

Naar dette rent principielle er sagt, vil jeg gerne om det foreliggende Tilfælde sige, at paa Basis af, hvad der staar i Aviserne, og hvad vi hidtil har faaet at vide, er det umuligt at bedømme, om det, der er sket, er skadeligt eller nyttigt. Det er over for mig hævdet — jeg ved ikke, om det er rigtigt; det vil vise sig —, at denne Sammenlutning i nogen Maade er sket, for at de Virksomheder, der var selvstændige, skulde kunne klare sig i Konkurrencen med Fællesforeningen, fordi Fællesforeningen har en langt billigere Distribuering, idet den distribuerer sine Varer til langt færre Detailforretninger end andre Fabrikker, og hvis de øvrige Fabrikker ikke kunde skaffe sig